

Žinios iš Lietuvos - Elta

Lietuvai būtina prašyti NATO narystės - Landsbergis

Vilnius, gruodžio 8 d. (Elta) - Jeigu Centrinės Europos šalys ir Baltijos valstybės neris prieglaudos po NATO politinės apsaugos sparnu, jos bus paliktos vis didėjančiam Rusijos spaudimui, pareiškė spaudos konferencijoje Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis. „Rusijos užsienio politika tampa vis aktyvesnė, o pastaruoju metu pastebimas ir jėgumo elementas“, pabrėžė jis.

Vytauto Landsbergio nuomone, ši politika vargu, ar pasikeis ir po Rusijos parlamento - Dumas rinkimų, nors juos ir demokratinės jėgos laimėtų. Tokie dokumentai, kaip naujoji Rusijos karinė doktrina, įteisinanti ginkluotą kišimąsi į kitų šalių reikalus, nesukuriama per vieną dieną ir yra skirta taip pat ne vienai dienai. Pagaliau, ir tos pačios demokratinės jėgos šiuo atžvilgiu aiškiai nėra demokratinės, sakė jis.

Opozicijos vadas dar kartą pareiškė kritiką Lietuvos prezidento ir vyriausybės adresu dėl neapibrėžtos laikysenos narystės NATO atžvilgiu. Jis apgailestavo, kad negautas atsakymas ir Seimo opozicijos partijų memorandum dėl pamatinio Lietuvos nacionalinės užsienio politikos principų, kuriame, be kita ko, siūloma pateikti oficialų Lietuvos prašymą priimti Lietuvą į NATO bei padėti konkretų dialogą dėl sutarties.

Vyšegrado (Varšuvos pakto) šalių - Lenkijos, Čekijos, Slovakijos bei Vengrijos - jau vien siekimas tapti NATO narėmis daro visai kitokią jų statusą Europos kolektyvinio saugumo sistemoje, pabrėžė Vytautas Landsbergis. Politinė situacija Lietuvoje iš esmės irgi analogiška tai, kuri yra šiose šalyse: išvesta svetima kariuomenė, neegzistuoja pretenzijų ir sienas problema.

Vytauto Landsbergio nuomone, Lietuva gali realiai pretenduoti į šių valstybių grupę. Toks pasistūmėjimas NATO kryptimi, sakė jis, būtų visų Baltijos šalių laimėjimas.

Seimas atmetė administracinio susikirstymo projektą

Seimas atmetė Lietuvos administracinės teritorinės reformos projektą. Projektas grąžintas tobulinti jį pateikusiame Savivaldybių komitetui.

Projektas siūlė Lietuvos teritoriją padalyti į 10 apskričių ir 50 savivaldybių arba valsčių. Apskričių centrais buvo numatyti Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus miestai, o savivaldybių - dabartiniai rajonų centrai ir respublikinio pavaldumo miestai.

Šis projektas turėjo būti numatomas savivaldos reformos sudėtinė dalis. Vietos savivaldos ir apskrities valdymo įstatymų projektai Seimui pateikti praėjusią savaitę. Tikėtasi, kad visi dokumentai bus pradėti svarstyti vienu metu dar šie-

met. Tačiau ši darba, tikriausiai, teks atidėti pavasariui, nes po Naujųjų metų dirbs tikėtai Seimo komitetai, o plenarinius posėdžius ketinama surengti vos kelis kartus.

Geri santykiai sąlygojami armijos išvedimu

Talino susitikimas buvo svarbus, dar kartą derinant Baltijos valstybių užsienio politiką, trečiadienį spaudos konferencijoje pasakė Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, komentuoamas gruodžio 6 d. įvykusį Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrų susitikimą.

Taline plačiai apsparstytas santykių su Rusija klausimas. Ministras pasirašė deklaraciją, kurioje sakoma, jog Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės yra už geros kaimynystės santykius su Rusija, jeigu ši be jokių išankstinių sąlygų išves savo armiją iš Baltijos valstybių teritorijos. Sveikindami Rusijos pasiūlymą išvesti kariuomenę iš Latvijos ir Estijos iki 1994 metų rugpjūčio 31 dienos, ministrai pabrėžė, kad armijos išvedimo tvarkaraščiai turi būti įtraukti į bet kuriuos pasirašomus susitarimus.

Deklaracijoje teigiama, jog Rusijos „artimojo užsienio“ sąvoka Baltijos valstybėms turi būti suderintos su Jungtinių Tautų bei Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos aprobuotais mechanizmais bei principais.

Estijos sostinėje užsienio reikalų ministrai sutarė, kad reikia pradėti ruošti naują trišalę politinę sutartį: nutarta jos projektą parengti ateinančių metų pirmąjį ketvirtį. Nors šiuo metu tebegalioja 1934 m. vienybės ir bendradarbiavimo sutartis, pasak Povilo Gylio, „reikia paruošti naują teisinę bazę tolesnei Baltijos šalių integracijai“.

Susitikime ministrai pabrėžė, kad labai svarbu nedelsiant ratifikuoti trijų Baltijos valstybių laisvosios prekybos sutartį. Susitikimo dalyviai taip pat susitarė pradėti ruošti trišalę žemės ūkio sutartį, pabrėžė, jog būtina gerinti muitinių bendradarbiavimą, aptarė kitus politinius ir ekonominis klausimus.

Bus plečiami telekomunikacijų tinklai

Iki 2005 metų telefonus Lietuvoje turės maždaug 40 iš 100 gyventojų - 14% daugiau negu dabar. Mobilus ryšio abonentinis bus beveik 5,000 arba penkis kartus daugiau, o duomenų perdavimo tinklu naudosis 10 kartų daugiau abonentų - apie 1,000. Tai numatyta Valstybinėje ryšių ir informatikos plėtojimo programoje, kurią patvirtino vyriausybė.

Pagal šią programą bus modernizuotos arba iš esmės pertvarkytos visos ryšių ir informatikos sritys.

Numatoma, kad televizijos transliacijos Lietuvoje pamažu pereis į PAL sistemą, nors apie

Lapkričio 24 d., įsisteigus Kovo 11-osios akto Signatarų klubui, tariai jo nariai Liudvikas Sabutis, Kęstutis Rimkus, Leonas Apšega ir Liudvikas Saulius Razma. Klubo narių uždavins - prižiūrėti, kad Kovo 11-osios akto principai būtų ginami. Jam gali priklausyti visi, Kovo 11-osios akto pasirašę tuometiniai Aukščiausiosios Tarybos deputatai. Tikimasi apie 120 narių.

NATO rodė didelę pagarbą Baltijos gynybos vadams

Vilnius, lapkričio 26 d. - Grįžę iš NATO posėdžių Briuselyje, Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius ir kariuomenės vadas Jonas Andriškevičius, dalindamiesi išpuščiais iš tų posėdžių pasakė, jog šiandien lietuviams, kaip ir anksčiau portugalams, viena iš didžiausių kliūčių pakeliui į NATO yra anglų kalbos nemokėjimas. Kaip rašo „Lietuvos aidas“, „jeigu angliškai mokės kariai, turės išmokyti ir karininkai“.

Lietuvos gynybos vadovams, dalyvauiant 17-oje susitikimų per dvi dienas, patiko svečių garbei išrikiuota garbės kuopa, plevėsuojanti Lietuvos vėliava. Pasak Lietuvos ambasadoriaus

pusė milijono televizorių dar neturi galimybės priimti PAL signalą. Matomų programų daugės tiesiai kabelinės televizijos tinklus, kuriais galima transliuoti 30 ir daugiau programų. Tokie tinklai didžiausiose miestuose bus nutiesti iki 2000 metų.

Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Bankas ketina skirti lengvatinių kreditų valstybinei programai įgyvendinti.

„Jedinstvos“ grupės teismas visgi prasidėjo

Aukščiausiasis Teismas pagaliau pradėjo nagrinėti buvusio „Jedinstvos“ (visuomeninė organizacija rusakalbių gyventojų teisėms ginti, veikusi 1989-1991 metais) vado Valerij Ivanov ir septynių jo bendražygių bylą. Ji buvo savaitei atidėta dėl to, kad penkiems kaltinamiesiems ginti neat-sirado advokatų. Dabar juos paskyrė Lietuvos advokatų kolegija.

Valerij Ivanovas ir jo bendražygiai kaltinami tuo, kad 1991 m. sausio mėnesį aktyviai dalyvavo užgrobiančiam Vilniaus radiją ir televiziją, vadovavo parlamento ir vyriausybės rūmų sturmui. Jie suimti prieš pusantros metų. Visi jie kaltinami Tėvynės išdavimu. Byloje ketinama apklausti apie 250 liudininkų bei dalį iš 300 nukentėjusiųjų. Manoma, kad teismas užtruks mažiausiai pusmetį.

Valerij Ivanov pareiškė, kad 1991 m. jis buvo Sovietų Sąjungos pilietis ir elgėsi pagal šios šalies įstatymus. Jis pareikalavo, kad ji teistų Rusijos arba Pasaulio teismas Haagoje, Olandijoje.

„Šiaulių pienas“ padidino supirkimo kainą

Vilnius, gruodžio 2 d. (AGEP) - „Šiaulių pienas“, rūpindamas išvengti galimo pieno produktų trūkumo mieste, nuo gruodžio 1 d. didina pieno supirkimo kainą nuo 25 iki 30 centų. Šiaulių pienininkai ir iki šiol mokėdavo daugiau nei kiti supirkėjai, tad ir parduotuvėse pieno neprisitrūkdavo, kaip Vilniuje ar Kaune.

Savo pieną šiauliečiams siūlo ir Joniškio, Telšių rajonų žemdirbiai. Padidinę supirkimo kainas 20%, „Šiaulių pienas“ 8%-9% didina ir gaminių kainas - grietinę brangsta nuo 66 iki 72 centų (17-18 JAV centų), pusė litro pieno nuo 29 iki 31 cento. Vilniuje šios kainos ir dabar keliais centais didesnės.

Amb. Eidintas lankėsi Lietuvos Misijoje JT

Washington, DC, gruodžio 7 d. - Ambasadoriaus Aniceto Simučio kvietimu, gruodžio 6 d. Lietuvos Misijoje prie Jungtinių Tautų New Yorke lankėsi Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas ir ambasados Washingtono pirmasis sekretorius politikai dr. Vytautas Žalys.

Kaip praneša Lietuvos ambasada Washingtono, ambasadorius Simutis detalai supažindino svečius su misija, pagrindinėmis jos darbo kryptimis. Savo ruožtu, ambasadorius Eidintas papasakojo apie ambasados Washingtono darbą, jos perspektyvas.

Ambasadorius A. Simutis pakvietė svečius priešpiečiams į Jungtines Tautas, kuriuose dalyvavo taip pat ir misijos patarėjai Antanas Gureckas bei Gintė Damušytė. Dalykiško ir malonaus pokalbio metu, dviejų svarbiausių Lietuvos atstovybių JAV diplomatai, apsvartė kai kuriuos aktualius Lietuvai užsienio politikos klausimus, aptarė gražias tradicijas turinčios misijos New Yorke ir ambasados Washingtono ryšius, bendradarbiavimo gaires. Po to svečiams buvo parodytas Jungtinių Tautų pastatas. Antanas Gureckas papasakojo apie Lietuvos misijos darbą, svečiams buvo sudaryta galimybė stebėti balsavimo procedūrą viename iš JT komitetų.

Lietuvą buvo pakviesta tuzinas įvairių NATO generolų ir patarėjų, taip pat ir JAV ambasadorius NATO. Apskritai visos lietuvių idėjos sulaukė dėmesio, pasakė Lietuvos gynybos vadai. NATO generalinis sekretorius net taip pakomentavo Rusijos interesus

Baltijos šalyse: „NATO nesikiša į Rusijos vidaus reikalus, tad nebus toleruojama, kai rusai bandys įstoti į NATO, vidaus reikalus“.

Jungtinėse Tautose priimta Pabaltijui palanki rezoliucija

New Yorkas, gruodžio 8 d. - Šiandien Jungtinių Tautų Trečiasis komitetas konsensu priėmė stipriai susilpnintą rezoliuciją dėl žmogaus teisių padėties Estijoje ir Latvijoje, praneša Lietuvos Nuolatinė Misija prie Jungtinių Tautų. Priimant Rusijos pateiktą rezoliuciją nebuvo įprastinių pareiškimų iš suinteresuotų valstybių, kas aiškiai liudijo šio klausimo jautrumą.

Originalus Rusijos projektas, kaltinęs Estiją ir Latviją žmogaus teisių pažeidinėjimais ir diskriminacine politika rusakalbių atžvilgiu, buvo suinteresuotų valstybių pakeistas trumpesniu ir praskiestu variantu.

Šiandien priimta rezoliucija pripažino Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus rekomendacijas ir išvadas (kurios paneigė Rusijos kaltinimus apie žmogaus teisių pažeidinėjimus ir diskriminacinę politiką šiose Baltijos valstybėse), sveikino Estijos ir Latvijos vyriausybes už kooperavimą su įvairiomis tarptautinėmis žmogaus teisių padėties tikrinančiomis organizacijomis bei pažymėjo, kad liko neišspręstų klausimų tarp „skirtingų tautinių grupių“.

JT nesiųs naujos delegacijos

Didžiausias nesutarimas tarp Estijos, Latvijos ir Rusijos delegacijų rezoliucijos turinio atžvilgiu kilo dėl paskutiniojo paragrafo, kuris Rusijos projekte reikalavo naujo JT generalinio sekretoriaus pranešimo apie padėtį Estijoje ir Latvijoje. Toks reikalavimas įpareigotų Jungtines Tautas vėl siųsti kitą misiją į Estiją ir Latviją bei išlaikyti darbotvarkės punktą nr. 115 „Dėl žmogaus teisių padėties Estijoje ir Latvijoje“.

Antroje dienos pusėje įvyko trumpas ambasadoriaus Eidinto bei Lietuvos Generalinio konsulo New Yorke Lino Kučinsko susitikimas, kurio metu apsvartytos kai kurios konsulinio darbo problemos, svečiams parodytos būsimos misijos ir generalinio konsulato patalpos 5th Avenue.

Ambasadoriaus Alfonso Eidinto nuomone, ši darbinė kelionė padėjo geriau suprasti Nuolatinės Misijos prie Jungtinių Tautų darbo specifiką ir problemas, su kuriomis savo darbe susiduria Generalinis konsulas New Yorke.

sekančios 49-osios Generalinės Asamblėjos programoje.

„Tai buvo visiškai nepriimtina Estijos bei Latvijos ir Lietuvos delegacijoms“, aiškino Gintė Damušytė, atstovaujanti Lietuvos delegaciją Jungtinių Tautų Trečiame komitete, „nes Jungtinės Tautos ištyrė padėtį ir paskelbė teigiamas išvadas. Nepasitikėjimas bei nesiskaitymas su tom išvadom silpnina JT žmogaus teisių mechanizmus, kuriuos taip vertina tarptautinė bendruomenė“.

Kaip tik dėl šio nesutarimo, Rusija buvo nutraukusi derybas su Estija ir Latvija. Tačiau kitoms Europos delegacijoms spaudžiant, Rusija grįžo prie derybų stalo ir buvo priversta, Rusijos atstovo Vladimir Paršekovo žodžiais tariant, eiti „į sunkius kompromisus“.

Pabaltijai rėmė 184 šalys

184 valstybinės delegacijos šiandien pritarė Trečiojo komiteto pirmininko pasiūlytai rezoliucijos pataisai, kuri prašo „Generalinio sekretoriaus informuoti valstybes-nares apie žmogaus teisių padėtį Estijoje ir Latvijoje“ ir šį klausimą svarstyti kada nors ateityje. Ši formulotė efektyviai sustabdo darbotvarkės punktą nr. 115 eiga ir palieka generalinio sekretoriaus nuožūrai spręsti kada šį klausimą toliau, jei iš viso, kelti.

„Tai yra diplomatinis laimėjimas“, aiškino Estijos delegacijos atstovas Heino Ainso. „Nesulaukus paramos, Rusija turėjo atsiimti du griežtus reikalavimus - generalinio sekretoriaus pranešimą ir darbotvarkės punktą, o mes už tai turėjome priimti apibendrintą paragrafą, liečiantį neišspręstus klausimus tarp kai kurių tautinių grupių“.

„Kitos delegacijos, norėjusios išvengti balsavimo, įtaigojo Rusiją švelninti savo poziciją, o Estiją ir Latviją - siekti sutarimo Jungtinių Tautų kompromiso dvasioje. Šiame sudėtingame procese taip pat patyrėme vis didėjančią paramą iš kituose kontinentuose esančių valstybių, kurios dabar labiau supranta mūsų tikrąją padėtį ir Rusijos politizuotus kaltinimus“, pasakė H. Ainso.

Derybose tarp Estijos, Latvijos ir Rusijos delegacijų aktyviai tarpininkavo Šiaurės šalys, ypačiai Švedija, Europos Sąjungos pirmininkė Belgija ir Trečiojo komiteto pirmininkas, Slovakijos ambasadorius Eduard Kukan.

Lietuvos delegacija Jungtinėse Tautose aktyviai palaikė Estiją ir Latviją ir dalyvavo bendruose Baltijos valstybių delegacijų susitikimuose su kitomis valstybinėmis delegacijomis, iškeliant susidariusios situacijos priežastis, tarptautinių ekspertų išvadas ir išreiškiant susirūpinimą padėtimi, kai vienos valstybės gali tapti kitos valstybės vidaus politikos įkaitais.

KALENDORIUS

Gruodžio 10 d.: Melchijadas, Angelina, Spindulė, Žydrė.

Gruodžio 11 d.: Šv. Damazas; Artūras, Valdis, Dirvonė.

Teismo kambaryje už grotų sėdi rusakalbių gynybos organizacijos „Jedinstvos“ nariai, suimti prieš pusantros metų už tai, kad 1991 m. sausio ir rugpjūčio mėnesiais bandė nuversti teisėtai išrinktą Lietuvos valdžią. Kairėje jų vadas Valerij Ivanov.

Redaktorė Irena Regienė

STALO TENISAS LIETUVOJE REIKALINGAS PAGALBOS

Garbinga yra mūsų stalo teniso praeitis. Ar ne antroje vietoje po krepšinio? Turėjau laimės, kaip ir krepšinyje, asmeniškai pažinti beveik visus Lietuvos stalo tenisininkus, pradedant Remeikiu, Gerulaičiu, Variakojumi, Saunoriu, išeivijoje — Adomavičiumi, Meilumi, Garunkščiu, Gvildžiu ir Nešukaiciais. Prieš daugumą jų net teko žaisti. Todėl pradžia, kiek dar liko atmintyje, šiek tiek istorijos.

Prieškarinis Lietuvos stalo tenisas buvo pasaulio viršūnė. Juk, berods 1939 m., Egipte vykusiose pasaulio pirmenybėse Variakojis, Dzindziliauskas, Duškes, Nikolskis pasipuošė 4-ta vieta. Po to jų mokiniai, ypač Variakojas, kaip Bilaišytė, Ramanauskaitė, Saunoris buvo vieni iš geriausių Europoje. O A. Saunoris net 6 metus iš eilės buvo Sovietų Sąjungos čempionas. Vokietijoje ir New Jersey valstijoje skambėjo Adomavičiaus, Garunkščio ir Meilaus pavardės, o, berods 1959 metais, P. Gvildys ir Kasperavičiūtė iškovoj Kanados čempionų titulų. Tuoj po jų, Violeta Nešukaitytė 10 metų Kanadoje buvo nugalėtoja ir 4 kartus laimėjo Amerikos čempionės titulą. Jos dvi seserys — Flora ir Gloria, taip pat Plučaitė ir Sabaliauskaitė atstovavo Kanados rinktinėi.

Deja, po Saunoriaus Lietuvoje, o Gvildžių ir Nešukaičių dinastijos išeivijoje, lietuviškasis stalo tenisas iš istorijos lapų kaip ir dingo. ŠALFAS s-gos metinėse varžybose stalo teniso jau daug metų kaip ir nebėra. O jei kartais (kaip praėjusį pavasarį New Yorke) ir pasirodo, tai tik keletas pradžiamokslų.

Lietuvoje jis egzistuoja; įkurta stalo teniso federacija, vyksta varžybos, dalyvauja net užsienyje. Tačiau pasiekimais, kaip anais laikais, negali girti. Gal net dar liūdniau...

Štai praėjusią vasarą Švedijoje vykusiose pasaulio pirmenybėse Lietuvos moterų rinktinė baigė 17-je vietoje tarp 68 valstybių. Tuo tarpu vyrai turėjo pasitenkinti 52-ria vieta tarp 75 valstybių, o jauniems Lietuvos stalo tenisininkams baigėsi dar liūdniau.

Š.m. rugpjūčio pradžioje Liublianoje vyko 36-sios Europos jaunių stalo teniso pirmenybės. Lietuvos stalo teniso federacija sudarė 2 jaunių ir jaunučių ir dvi mergaičių jaunių ir jaunučių komandas, su vadovais — 19 asmenų grupe. Visi susėdė į vieną autobusą iškeliavo per visą Europą į Liublijaną. Turėdami užtenkamai pinigų tik starto mokesčiui, jie buvo nutarę per visas pirmenybes (beveik dvi savaites) gyventi tame autobuse. Tačiau organizatoriams tai buvo nepriimtina: jie leido varžybose dalyvauti tik jaunių mergaičių komandai, o visiems kitiems liepė grįžti į namus, neleidami net į stadioną pasižiūrėti varžybų. Tačiau Lietuvos sportininkų vadovai negalėjo palikti kelių mergaičių dalyvauti varžybose, o su kitais keliauti į namus. Pasilikę visi ir dvi savaites gyveno autobuse nežmoniškoje sąlygoje. Vokie-

čių spauda aprašė šį įvykį, kaip sukrečiantį ir nežmonišką, tačiau nekaltino organizatorių — slovakių stalo teniso sąjungos. Visiems dalyviams iš anksto buvo praneštos dalyvavimo sąlygos ir Lietuvos vadovai gerai jas žinojo. Sunku tikėti, kad jie, vietoj pasistengę suorganizuoti lėšas, ar susirasti sponzorius, rizikavo leisti tokiam žygiui su tiek jaunų sportininkų. Nesenai JAV-se viešėjo trys Lietuvos krepšinio komandos ir dar keli pavieniai sportininkai — jie visi turėjo viešbučius ir parūpintą maistą.

Tarp kitko, tos kelios mergaitės, turėjusios laimę dalyvauti varžybose, pasirodė labai gerai. Jos grįžo su sidabro medaliais. Tarp 32 valstybių, lietuviškos K. Totilaitė ir Rūta Garkauskaitė iškopė į finalą, kur pralaimėjo Vengrijai tik 3:2.

Čikagoje gyvena stalo teniso entuziastas veteranas Juozas Baltrus, dar labai aktyvus ir vienas geriausių Illinois valstijoje savo amžiaus grupėje. Iš III Pasaulio lietuvių sporto žaidynių Australijoje ir iš IV PLS žaidynių Lietuvoje J. Baltrus grįžo su sidabro medaliais. Jį slegia mintis, kad stalo tenisas Lietuvoje taip vargsta. Jis nutarė kreiptis į visus lietuvius, stalo teniso ir bendrai sporto mėgėjus, su paramos Lietuvos stalo tenisu prašymais.

Dar verta paminėti (iš to paties vokiečių laikraščio), kad Lietuvos jauni sportininkai parodė savo gerą širdį tame skurdžiame autobuse kelias dienas priglaudami jaunas Albanijos žaidėjas, kurios po varžybų turėjo laukti laivo, o nebeturėjo lėšų pragyvenimui.

V.G.

NAUJI V. VITKAUSKO PLANAI

Iškopęs į aukščiausią pasaulio viršūnę, V. Vitkauskas planuoja keliauti Arktikoje. Latvijos sostinėje įvyko tradicinis 35-asis Baltijos šalių alpinistų susitikimas „Balticum-93“. Rezultatai buvo susumuojami dviejose klase — aukštuminio įkoptimo ir techninio. Pirmojoje klasėje tarp Baltijos šalių alpinistų geriausiu pripažintas keliautojas ir alpinistas V. Vitkauskas įkoptas į aukščiausią pasaulio viršūnę — Everestą (8846 m) š.m. gegužės 10 d. Įkopė į kitą Himalajų — Daulagyrio viršūnę (8167 m) — antrą vietą užėmė latviai, o trečiaja — lietuvė Aldona Skeraitytė, viena pasiekusių 6995 metrų Chan Tengri viršūnę Tian Sanyje. Beje, latviai Daulagyrio viršūnę įkopte pritrūtinio atminimo lentelę Dainiui Makauskui, kuris pirmasis iš baltijiečių prieš trejus metus pasiekė aukštesnę kaip 8000 m viršūnę, bet leisdamasis dingo. Aptariant ateities planus, Baltijos šalių alpinistų pirmenybių nugalėtojas V. Vitkauskas sakėsi kitais metais planuojąs kelionę slidėmis į Arktiką.

Iš „Kauno Diena“

Čikagos A.S.K. „Lituanica“ B klasės jaunių komanda, laimėjusi antrą vietą 1993 m. ŠALFAS s-gos krepšinio pirmenybėse New Yorke. Iš k. eil. — Raimundas Novak, Gytis Vygantas, Aras Nausėdas. Stovi komandos vadovas Rimantas Dirvonis, Valteris Neimantas, Rimas Radzevičius, Mikas Shehan ir treneris dr. Donatas Siliūnas.

Čikagos A.S.K. „Lituanica“ C klasės jaunučių komanda. Iš k. eil. — Robertas Končius, Rytis Dumbrys ir Andrius Matanga. II eil. — klubo vadovas Rimantas Dirvonis, Tomas Bucina, Marius Vygantas, Brian Kosci, Dovydas Kohut, Vytas Ringus ir Aras Nausėdas.

Čikagos A.S.K. „Lituanica“ D klasės jaunučių komanda, laimėjusi antrą vietą 1993 m. ŠALFAS s-gos krepšinio pirmenybėse, Detroite. Iš k. eil. — Petras Matanga, Justinas Andrius, Ričardas Končius ir Andrius Paulius. II eil. treneris Algis Tamošiūnas, Stepas Tharp, Tomas Rupinskas, Tomas Satas, Vytautas Janušis ir Valdas Vasaitis.

„LITUANICA“ UGDO JAUNUS KREPŠININKUS

Akademiniis jaunimas Čikagoje 1951 metais sudarė krepšinio ir tinklinio komandas, pradėjo dalyvauti vietinėse lygose ir lietuvių pirmenybėse bei turnyruose. Iki 1956 m. klubui vadovavo Rytas Babickas, Valdas Adamkus, Sigitas Zupkus, Benius Žemaitis ir Jonas Kauras. Nuo 1956 metų iki dabar (37 metus) vadovauja, ji tvarko, organizuoja ir pagrindiniu treneriu yra Rimantas Dirvonis. Ilgus metus vienintelis pastovus jų padėjėjas buvo Raimundas Korzonas. Džiugu, kad pastaraisiais metais susilaukta pagalbos iš klubo subrendusių jaunų profesionalų.

Ilga ir įdomi „Lituanicos“ klubo istorija, galinti didžiulius daugybę pergalių, daugelį kartų išsikrovotų lietuvių krepšinio meisterio titulų. Tačiau ne apie tai čia norima kalbėti.

ASK „Lituanicos“ tikslas — išeivijos jaunimo išlaikymas lietuviškoje veikloje ir per jaunimo įjungimą į lietuviškąjį sportą prisidėti prie lietuvių tautinių tikslų ir siekių įgyvendinimo. Tad kalbėsime apie jaunimą. Neturint savų šalių treniruotėms, o taip pat trūkstant trenerių bei lėšų, platesnės veiklą nelengva vystyti. Didelį neigiamą poveikį sportinei jaunimo veiklai turėjo

lietuviškų šeimų kraustymasis į tolimus priemiesčius, kas ap sunkino jaunimo subūrimo pastangas.

„Lituanica“ likus tik su vyrų komandomis, 1988 m. imtasi didesnių pastangų jaunių komandų organizavimui. Pastangos apsimokėjo. Jau trečietai turima trys jaunių komandos B, C ir D klasės (12, 14 ir 16 m. berniukų). Bandoma burti ir A klasės (17-18 metų) jaunuolių komanda. Treniruotės mokslo metų laiku vyksta šeštadieniais Lemonte, Park District salėje. Už treniruotės salės mokestis 50 dol. Jaunuolius treniruoja „Lituanicos“ klubo komandose subrendę puikūs žaidėjai ir treneriai — dr. Donatas Siliūnas, Algis Tamošiūnas, Algis Jonynas ir Petras Stukas. Komandos jau yra dalyvavusios ŠALFAS s-gos žaidynėse ir pasiekusios gražių laimėjimų.

„Lituanicos“ klubui linkime sėkmės darbe su jaunimu, ugdant susipratusių lietuvių krepšininkus. Jaunimą ir jų tėvus kviečiame labiau susidomėti šio klubo veikla, joje dalyvauti ir ją remti. Pageidaujantieji informaciją kreipkitės į klubo pirmininką Rimantą Dirvonį, tel. 312-239-2179, arba Donatą Siliūną, tel. 708-852-7631.

PASAULIO FUTBOLO TAURĖS 1994 FINALISTAI

Viso pasaulio valstybinių futbolo rinktinė, norinčių dalyvauti „World Cup 94“ turnyre, atrankinės varžybos jau pasibaigė. Baigminėse varžybose, kurios bus pravestos JA Valstybėse, dalyvaus 24 komandos. Europai atstovaus:

1. Italija
2. Olandija
3. Vokietija
4. Norvegija
5. Ispanija
6. Šveicarija
7. Švedija
8. Rumunija
9. Airija
10. Rusija
11. Belgija
12. Bulgarija
13. Graikija.

Iš Pietų Amerikos atvyks:

1. Brazilija
2. Argentina
3. Kolumbija
4. Bolivija.

Afrikai atstovaus:

1. Nigerija, 2. Kamerunas ir Marokas

CONCACAF (Karibų sritis) atstovaus Meksika ir rengėjai — JAV.

Azijai atstovaus Saudi Arabija ir Pietų Korėja.

Kaip matome, į finalines varžybas nepateko pasaulio futbolo garsenybės Anglija, Prancūzija ir 1992 metų Pasaulio meisteris Danija.

Pasaulio taurės — „World Cup 1994“ — turnyro atidarymo ceremonijos ir rungtynės bus birželio 17 dieną Čikagos Soldier Field, kur žais Pasaulio meisteris Vokietijos rinktinė prieš dar nežinomą komandą.

Dalyvaujančių komandų suporavimas ir jų žaidimų vietų paskirstymas bus atliktas gruodžio 19 d. Las Vegas mieste.

Po to bus laikas pradėti rūpintis bilietais. Kas turi socialinį pinigų, tai, kaip amerikiečiai sako — „No problem“. Sunkiau bus čikagiečiams su atidarymo dienos įėjimu.

Atrankinėse Pasaulio taurės varžybose dalyvavo ir atsikūrusios Baltijos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva. Lietuva ir Latvija rungtyniavo trečiojo Europos grupėje. Sužaidus po dvi rungtynes prieš kiekvieną grupę dalyvaujančią valstybę rinktinė, komandos pagal įvarčių santykį ir surinktų taškų skaičių, išsirikiavo šia eilės tvarka:

1. Ispanija 27:4 19
2. Airija 19:6 18
3. Danija 15:2 18
4. Šiaurės Airija 14:3 13
5. Lietuva 8:21 7
6. Latvija 4:21 5
7. Albanija 6:26 4

Lietuvos rinktinė laimėjo prieš Latviją ir Albaniją. Sužaidė lygiomis prieš Europos meisterį Daniją, Šiaurės Airiją ir Latviją.

J. J.

Čikagos Lietuvių Golfo klubo senjorų klasės meisteris Leonas Juraitis. Leonas gerai žinomas veiklus darbuotojas golfe ir „Liths“ futbolo klube.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

„LITUANICOS“ ŽAIDĖJAI UNIVERSITETŲ RINKTINĖJE

Virgis Žuromskas ir Gytis Kavalaiuskas, iš „Lituanica-Liths“ komandos, patekę į St. Xavier universiteto (soccer) komandą, pasibaigus pirmenybių sezonui, išrinkti į „All District 20 Team“. Puolėjas V. Žuromskas išrinktas ir „Rookie of the Year“.

J. J.

Tie lengviausiai juda, kurie yra išmoko šokti.

Alexander Pope

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS
CHIRURGĖ PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirmd., antrd., ketvd.
1 v. p.p.—7 v.v.
Šešt. 9 v.r.—12
Valandos susitarus

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.—7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r.—12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6989 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išėkysus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

SPORTINĖ AVALYNĖ IR APRANGA

Vokiečių firma „Puma“, gaminanti sportinę avalynę ir trikotažą, norėtų aprenkti ir apauti tautines Lietuvos sporto rinkitines, ypač domimasi reprezentacine krepšininkų komanda. Per penkerius metus „Puma“ tikisi pradėti gaminti sportinę avalynę viename Lietuvos fabrike, o pirmiausia „Puma“ siekia, kad jos gaminiai būtų pardavinėjami visoje Lietuvoje.

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

VIENA VIENINTELĖ

Švenčių pavartėje net ir kietieji individualistai sustoję palūkurioja, nes prieš valią mintin skverbiasi apyskaita — kas buvau, kas esu, kokia šeima, kokie vaikai; kokį jovalą užnugary velku, kiek šviesos ar beviltiškumo laukia ateity... Kas nesigėdina savo tautos, taip pat ir jai atiduoda vieną kitą atodūsi.

Šventės apyskaitos yra neišvengiamos. Gal tik benamiai, savu noru kryžatvy atsigule, gal tik vargšai sukrikėliai, pabėgę iš šeimos, iš visuomenės ir savimeilei pardsidavę, to apyskaitos jausmo yra aplenkiami.

Šimet buvo ryžtasi ne vienas darbu ir ne vienas jų sėkmingai baigėsi. Šiame krašte lankantis prez. A. Brazauskui, su juo kalbėjo JAV LB ir PLB atstovai. Visuomenei jie paskelbė, dėl ko tarėsi, ką laimėjo ir ko nelaimėjo. Atskirai New York'e ir Kalifornijoje su prezidentu susitiko Alto žmonės. (Pranešimas „Drauge“ 1993.10.13) Ko jie prašė ir ką siūlė, iki šiol visuomenei neprasitarė. Štai lapkričio 8 d., kartu su estais ir latviais Alto pasirašytas laiškas JAV prezidentui dėl Baltijos kraštų saugumo yra labai geras. Gal ką nors panašaus Altas ir prez. Brazauskui įteikė? Kodėl tylėti, jei atskirai net du kartus susitikta? Mums neramu, kai Lietuvos vyriausybė yra linkusi kurti bendras įmones su Rusija. Rusija šiame „artimame užsieny“ stengiasi visokiais būdais įsitvirtinti. O juk atrodo, kad šios imperialistinės „globos“ reikia kratyti. Ar prezidentui apie tai kas priminė?

Gėdingas buvo aukšto KGB pareigūno A. Slavino mostas, vokiškame žurnale šmeiziant lietuvių tautą. Bet kiek užuojautos susilaukė lietuviai iš Tomo Venclovos, kaltinimus metusio 1941 m. sukilimui ir nusistebėjusio, kodėl tie sukilėliai kovojo prieš Raudonąją armiją, bet ne su ja? Kažkieno „mokslo populiarizatoriumi“ pavadintas, T. Venclova šį titulą viešai paneigė, nes minėtuose kaltinimuose mokslo nerandame. Kreivos mintys nėra mokslas, kreivos mintys ir spaudos laisvės nereprezentuoja. Nejauku, kad T. Venclova yra numatytas simpoziumo dalyviu, kuriame ateinančią vasarą bus nagrinėjami lietuvių ir žydų santykiai. Kas šį simpoziumą organizuoja Lietuvoje? Daug svarbesnis būtų simpoziumas, kuriame viešai pasvarstytų sovietinių

nusikaltėlių nusižengimus lietuvių tautai ir paruoštų desovietizacijos įstatymo projektą. Būtų sugrąžintas istorinis teisingumas, išryškėtų moralinė atsakomybė, tauta pademonstruotų savo atlidumą, atsiskaičius aiškiems nusikaltėliams skirti bausmes.

Kartais ir nejausdamas žmogus savyje slepia tiesos trupinėlį. Jei pajėgtume juos išsamonės dugno į paviršių iškelti, Lietuva geriau suprastų užsienio lietuvių, o jie — Lietuvą. Lengviau įžiūrėjus, kokiose sąlygose anksčiau ir dabar vystėsi ir vystosi abiejų pusių galvojimas, o tada būtų galima dar sutartiniau bandyti Lietuvą vesti iš jos vargelių. Užsienio lietuviai buvusių ir esamos valdžios nėra laikomi Lietuvos piliečiais. Tasai nusiteikimas ryškiai pabrėžiamas Lietuvoje atsilankančių akyse (skirtingos kainos ir pan.). Tyčiomis palaikomas rūšiavimas gali būti nesunkiai panaikintas, jei tautos sąmonėje tiesos trupinėliai suaktyvėtų. Būtų svarbus žingsnis glaudesnio darbo pusėn.

Užsienio lietuvių masė iš Lietuvos nieko nesitiki, tik viliasi sulaukti kiek broliškos šilumos. Jai nereikia tarnybų (tiesa, į Seimą kandidatų vėl gali atsirasti), ji neištuštins parduotuvių, neužpildys prieglaudų. Užsienio lietuviai nėra nusikaltėliai. Pilietybės nepripažinimas, ši paniekianti bausmė, jiems yra nepelnytai skirtinga. Lietuvos valstybingumo labai jie be atvangos dirbo, aukodamiesi ir vargdami, nesitiekdami bolševikinę morale atitinkančio įvertinimo.

Tautinės apyskaitos ir švenčių pavartės šešėly reikėtų prisiminti, kad tarp svarbių žestų Lietuvai iš užsienio lietuvių yra pasitaikę ir „netikrų pranašų“, ten ieškojusių kažkokių garbės pakopų ar materialinių lobių. Tai gudruoliai, kurie tarp užsienio lietuvių dažnai net nebuvo girdėti.

Gyvenimo skubėje daug matome, daug girdime, nemažai sąmoningai ir nesąmoningai klystame. Tačiau mūsų apyskaitoje ryškiai pirmąja faktas, kad visame pasauly ir visais laikais nebuvo nei dešininės, nei centrinės, nei kairinės, nei užsienio, nei krašto lietuvių tautos. Buvo tik viena vienintelė patvari ir besiblaškanti, darbšti ir snūduriuojanti, teisinga ir paklaidžiojanti — vienintelė lietuvių tauta.

Vytautas Volertas

IŠEIVIJOS REIKALAVIMAI IR GYVENIMO REALYBĖ

JONAS DAUGĖLA

Paskutiniajame „Pasaulio lietuvių“ numeryje PLB pirmininkas ištiesa vedamąjį pašventę savo kelionių į tolimus kraštus aprašymui. Jis apkelia du žemynus ir, negailėdamas net savo sveikatos, net Sibiro stepėse ieškojo tautiečių, kurie būtų reikalingi globos ir PLB paramos.

Be to, visos šios kelionės proga jam teko susitikti ir su dabartinės valdžios aukštais pareigūnais, dalyvauti Lietuvos Seimo sesijoje, vesti „kautynes“ su (Lietuvos) valdžia ir „kautis“ dėl išėjūnų pilietybės atstatymo.

Tačiau ir šios „kautynės“ bei „kovos“ Br. Nainiui neatnešė jokio laimėjimo, nes „Nelabai kas su manimi dėl to norėjo kalbėtis“...

Paskutiniu metu panašių nusiskundimų galime užtikti ne vien tik „Pasaulio lietuvių“. Juos nuolat mums kartoja ir visų kitų mūsų laikraščių bendradarbiai; jie minimi veik visuose kelionių ir tėvynės aprašymuose; juos mums primena ir mūsų „pagrindiniai kalbėtojai“ įvairių minėjimų proga.

Visi nusiskundžia ir dejuoja, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė yra išimtinai neigiamai nusiteikusi užsienio lietuvių atsilgimui, neįvertina jų praėjusių nuopelnų tautos vadavimui kojos ir ne tik neišpildo, bet ir net nesvarsto išieivijos reikalavimų. O dažnai net nepaskaito įvairių konferencijų nutarimų.

Šios visos dejonės kažkaip pasidarė jau daugiau panašios į nuskriaustųjų verkšlenimą. Ogi verkšlentojų dažniausiai žmonės tik gailisi, bet neužjaučia.

Ilgus metus išieivija rėmė tautos išsilaisvinimo pastangas ir beatodairiškai smerkė tuos, kurie talkininkavo pavergėjui žiauriausiomis priemonėmis slopino tautos išsilaisvinimo viltis. Tačiau taip jau nutiko, kad šiandien iš bolševikinės vergijos išsilaisvinusi tauta laisva valia, demokratiškais rinkimais valstybinio gyvenimo vairsu patikėjo kaip tik tiems patiems tautos laisvės priešinams.

Metų metais mes juk smerkėme jų veiklą pavergtoje šalyje. Tiesa, nepagailėjo ir jie „gražių žodelių“ mūsų adresu. Šiandien nėra pasikeitusi jų nuomonė apie mus, nėra ir mūsų nuomonė pasikeitusi apie juos. Dar labai daug buvusių KGB parei-

gūnų sukinėjasi seimo salėje ir sėdi aukštų pareigūnų kėdėse vyriausybės istaigose. Tad kokios priežastys vertia mūsų išieivijos organizacijų vadovus taip jau primygtinai tikėtis palankumo iš tos valdžios, ar net pagarbos iš tos valdžios pareigūnų.

Juk dabartiniai Lietuvos valdytojai labai gerai prisimena, kad tiek seimo, tiek prezidento rinkimuose užsienio lietuvių veik vieningai už juos nebalsvo. Ne tik nebalsavo, bet solidarai rėmė jiems priešiškus demokratiškus politinius junginius. Buvo renkami ir siunčiami pinigai paremti tuometinį „Sąjūdį“. Mūsų žymieji veikėjai keliavo per visą Lietuvą, ragindami balsuoti už demokratinių junginių remiamą kandidatą. Tad tuo pačiu darė visas pastangas, kad LDDP ir jos vadovs tuos rinkimus pralaimėtų.

O, be to, ši partija labai gerai žino, kad ir ateinančiuose rinkimuose išieivijos paramos greičiausiai nesusilauks. Labai gerai žino, kad ir ateityje dauguma išieivijos lietuvių darys visas pastangas, kad būtų komunistai iš valdžios būtų pašalinti. Tad kokia prasmė dabar išieivijos neva atstovams veržtis į seimą ir bandyti, kad ir „be portfelio“ užimti ministro vietą LDDP vyriausybėje? Ar nebūtų daug tikslingiau, kad PLB ir JAV visuomeninių reikalų valdyba bei šių institucijų veikėjai savo gyvybines jėgas, kelionių ir konferencijų lėšas panaudotų išieivijos visuomeninei ir kultūrinei veiklai puoselėti ir lietuvių šios šalies priaugančioje kartoje išlaikyti?

Skurdžiai skamba PLB pirminko noras, kad „Lietuvos seimas įgyvendintų PLB seimo pageidavimą turėti vieną ar du, už Lietuvos ribų gyvenančių, lietuvių atstovus Lietuvos seime pilnateisiais nariais“. LDDP vadovauja bolševikinio auklėjimo politikai. Jie labai gerai numano, kad tie du „už Lietuvos ribų gyvenančių“ lietuvių atstovai neįsijungs į jų frakciją ir nerems jų pasiūlymų. Jie vykdys užsienio lietuvių valią ir eis išvien su jų opozicijos jėgomis. Tad kur gi jūs matėte, kad ir demokratiškiausiose šalyse, kad valdančioji partija savo laisva valia dviem

balsais sustiprintų opoziciją ir tuo pačiu sumažintų savo daugumą?

Demokratinuose parlamentuose opozicijos vaidmuo yra ne tik svarbus, bet ir būtinas. Opozicija savaime pastoja kelią valdančios partijos diktatūrišioms užmačioms. Tačiau opozicija bendriems tautos reikalams pasitarnauja tik tada, jeigu ji yra pozityvi ir kūrybinga. Vakarų demokratiškose valstybėse, jeigu valdančioji partija pralaimi rinkimus ir atsiduria opozicijoje, tai dažniausiai pakeičiami partijos vadovaujantieji veikėjai. Paskutiniais metais Anglijoje ir Kanadoje valdančiosios partijos net nelaukė rinkimų. Pajūtę pralaimėjimo galimybes, skubiai išrinko naujus partijų vadus.

Tačiau Lietuvoje vadovauti partijai pasiliko tie patys asmenys, kurie nuvedė savo partiją į pralaimėjimą. Tad nenuostabu, kad opozicija dabartiniame Lietuvos Seime nesugeba sukurti nei kūrybingos, nei pozityvios veiklos. Šias pastangas nustelbia daugiau keršto ir neapykantos nuotikos bei skaudūs pralaimėjimo prisiminimai.

Be abejo, kad negatyvia šią dieninę Lietuvos Seimo opozicijos politiką jaučia ne tik išieivija, bet ir visa tauta. Vien tik negatyvia kritika vargu ar bet kuri politinė partija gali atgauti vėl tautos pasitikėjimą ir tuo pačiu būsimuose rinkimuose užtikrinti sau laimėjimą.

Tad būtina mūsų tautos poli-

tinio gyvenimo organizacijoje ieškoti didesnio centrinio politinių jėgų pasireiškimo. Šiuo metu Lietuvos Centristinis judėjimas turi vos tik du atstovus (Ozolas ir Bičkauskas). Tačiau į demokratinio centro judėjimą galėtų susiburti Demokratų partija, Tautininkų, Valstiečių ir galbūt Liberalų s-gos, ir dar kiti tautinio pobūdžio politiniai judėjimai. Tuo būdu galėtų būti sudaryta Tautiniai Demokratinio centro s-ga (LTDCS-ga).

Vargu ar šis tautiniai demokratinis centras artimiausiuose rinkimuose būtų pajėgus laimėti daugumą. Bet jis jau galėtų palaukti LDDP-jos daugumą ir tuo pačiu įnešti pusiausvyrą į nežinioje besiblaškančią „kairę“ ir „dešinę“.

Praeitį liudija, kad demokratinio centro politinės jėgos, kurioms anuo metu atstovavo Valst. liaudininkai, apsilaukė tautinio kūrybingumo nusiteikimais ir sugebėjo sunkiausiose tautos gyvenimo valandose suburti visas tautos gyvybines jėgas didiesiems tautos idealams apginti. Centro tautinės partijos visada kelia tautos išdidumo ir atsparos bet kokioms svetimybių įtakoms nuotaikas.

Tautiniai demokratinio centro organizavimo mintį turėtų puoselėti bei visomis priemonėmis remti išieivijos bendraminčiai. Juk jie ilgą laiką turėjo progą stebėti demokratinės santvarkos pranašumą ir taip pat susipažinti su būdais šią santvarką valstybėje išlaikyti. Tektu daryti visas įmanomas pastangas, kad toks demokratinis centras Lietuvoje susiorganizuotų ir jo organizacinis tinklas apimtų visą šalį.

SUGRIEŽTINTA IMPORTO TVARKA

Alkoholinius gėrimus ir cigaretes į Lietuvą gali įvežti tik kelios firmos, turinčios Vyriausybės leidimą. Nuo lapkričio 15 dienos įvežami į Lietuvą šie gaminiai turi būti su specialiomis juostelėmis, kuriose nurodyta įvežanti firma. Šis reikalavimas pakels įvežamų prekių kainas, nes reikės susitarti su gamintojais, kad jie ruošų specialią produkciją Lietuvai. Vals tybinė „Spindulio“ spaustuve reikalauja 15 centų už vienos juostelės spausdinimą. Tačiau naujos tvarkos įsigaliojimas atidėtas iki sausio 1 dienos, nes įvežančios firmos nespėjo pasiruošti. Kol kas juostelės ant cigarečių „Marlboro“ klijuoja tik „Philip Morris Lietuva“, nupirkusi Klaipėdos tabako fabriką. Ši bendrovė suinteresuota sugriežtinti importo tvarką, nes, pasak jos atstovo, apie 97 proc. Lietuvoje suvartojamų atvežtų cigarečių patenka čia nelegaliu būdu ir už jas nemokami maito mokesčiai. Neoficialiomis „Lietuvos ryto“ žiniomis, biudžetas netenka apie 100-150 mln. litų.

PALENGVINS ŽEMDIRBIŲ DALIĄ

Vyriausybė nutarė, kad žemdirbiai skolas už pirktus degalus pagal skolinius pasižadėjimus Žemės ūkio bankui galės gražinti ir natūra — grūdais, cukriniais runkeliais, linais, bulvėmis. Nuo gruodžio 1 dienos žemės ūkio bendrovės už teikiamas bendrovės nariams paslaugas neims akcizo mokesčio.

Varnių Žemės ūkio mokyklos siuvimo kabinete vyksta intensyvus mokslas.

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

5

Vincas grįžo iš gimnazijos nusiminęs. Pykino ne vien, kad jo pavardės nebuvo sąrašuose, bet jo draugu Felikso ir Kazio džiūgavimas, kad jie jau ten važiuos pirmą, negu jis.

Atėjo laimingiesiems išvažiuoti diena. Didžiulis būrys juos išlydėjo. Veik visi klasės draugai ir draugės, ir ne vienas mokytojas. Malonu ir graudu buvo skirtis iš šeimos, kurioje tiek laiko praleista. Gimnazijos inspektorius Žviblys pasakė jautrią kalbą, pavadindamas juos tautos elitu ir palinkėjo sėkmės tolimiesiuose jų baruose, dirbant dėl tėvynės gerovės.

Mergaitės segė mažytes trispalves prie jų atlapu, o akutės ašarojo. Stebėjo Vincas, stovėdamas šalia savo draugu, su kuriais taip artimai gyveno, o dabar turėjo skirtis. Ir nepajuto pats, kaip jo akys prisipildė ašarų.

— Ne, — sau vienas pagalvojo Vincas, — tikrai nenorėčiau, kad Liucija ateitų čia prie traukinio manęs išlydėti. Teisingai ji sakė: Gali būti per jautriu ir griaudu.

Grįžo į namus prisilėgtas. Jam atrodė, kad su paskutiniu traukinio švilpimu nuskubėjo visas, kas buvo jam nepamainoma. Ir taip jis norėjo ten būti, kartu su jais, nesvarbu, kokius išgyvenimus, kokius vargus turėtų pakelti.

Šeiminkė greit pastebėjo jo prisilėgtą nuotaiką. — Palydėjai savo draugus? — įsilinkusi į kambarį, paklausė.

— Palydėjau... — nelinksmai atsakė Vincas. — Jie išvažiuo, o mums nieko nesako. Gal ir iš viso mūsų nebeauka?

— Nesijaudink, Vinceli, jūs nepalikis. Ten visiems

vietos užteks, jei tik norinčių atsiras, — padarino šeiminkė.

— Argi ten be skaičiaus ir ims? — rimtai pažvelgė į ją Vincas.

— Ims, Vinceli, ims. Dabar ne tie laikai. Pirmiau, kada buvo laisva Lietuva, tada rinko į karo mokyklą geriausius iš geriausių, dabar visi jūs geri.

— Bet kodėl mus paliko? Juk mes pavėluosime!

— Niekur jūs nepavėluosite. Ten dar nieko ir nėra. Dar džiaukis, kad galėsi vieną kitą savaitę savoje padangėje pagyventi, o ten ne su pyragais jūsų laukia. Jūs idealistai, jauni patriotai, veržiatės, dar iliuzijomis gyvenate. Gal dar ir apie baltus diržus galvojate, kaip pirmiau buvo. Aš tau sakiau ir sakysiu, jūs nusivilsite. Jūs manote, kad jūs mokytojų iš širdies tam pritaria! Visai ne, jie jums tik pritaria, nenorėdami jūsų užgauti, nes jūs jau per atkaklūs nusileisti. Ateis laikas, jūs patys tai pamatysite.

Nustebo Vincas, klausydamas tokių šeiminkės samprotavimų. Jis niekuomet pirmiau negirdėjo taip karštai ir įtikinančiai jos kalbant, o ji kalbėt dar nebuvo baigusi. Tarytum kiek pailsėjusi, lyg daugiau oro į plaučius įtraukusi, pradėjo vėl:

— Nemanykit, kad jus čia kelis pamiršo. Visai ne, neleido visų kartu važiuoti, kad kokia netikėta nelaimė neatsitiktų. Juk girdite, desantininkai deda minas, nuverčia traukinius. Jūs nesuprantate, savieji jus bando saugoti.

— Iš kur jūs tai girdėjote? — nustebeš paklausė Vincas.

— O, Vinceli, moterys kartais greičiau ir daugiau sužino, negu vyrai, — įtikinančiai pasakė šeiminkė.

Vincas tik dabar suprato, kodėl komendantūra taip padarė. Bet negalėjo suprasti, iš kur jo šeiminkė visa tai taip gerai žinojo.

— O ką sako tavo tėveliai, broli, apie tavo tokį sprendimą?

Prie kalifornietų įsteigto ūkio bendrovės ALIDCORP ženklų pakeliui į Šeduvą, iš kairės bendrovės agronomas Zenonas Rėžėnas, buhalterė Vladė Zuckienė ir sūrių gamybos viršininkas Kavalaiūnas.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH
DEŠIMT METŲ MALDOS
BŪRELIUI

Šių metų rudenį suėjo dešimt metų, kaip kun. J. Kidyko, SJ., pastangomis buvo suburtas grupė norinčių diskutuoti, pasidalyti gyvenimo ir religinėmis temomis bei pasimelsti. Kadangi man pačiai sunku kitur nuvykti, tai kas dvi savaites renkames mūsų namuose. Vieną kartą, man esant ligoninėje, rinkomės ligoninės koplytėlėje. Iš pradžių susirinkimus vedė kun. J. Kidykas, SJ., kun. L. Zarembo, SJ., kun. J. Sukackas, SJ., dabar paties — iš eilės.

Kun. K. Žemaitis mielai atvyksta specialiomis progomis. Jis aukoja šv. Mišias mūsų visų intencija. Kun. Gediminas Kijauskas, SJ., irgi yra apsilankęs. Turėjome ir svečių iš Lietuvos: kun. R. Mikutavičius, kun. K. Ralys, Nijolė Sadūnaitė, kun. S. Kazėnas, kun. A. Paliokas ir kt.

Būrelis adoptavo vieną našlaitį Lietuvoje. Jį piniginiai remia kas mėnesį, kiekvienai būrelio narei prisidedant. Ir kitomis progomis būrelis yra prisidėjęs vaistais ir kitokiomis mediciniškomis priemonėmis Lietuvos žmonėms.

Per dešimtmetį keičiasi veidai, bet mūsų tikslas lieka tas pats — sueinam, valandėlę susikaupiam, pasidalinam mintimis, meldžiamės už Lietuvą ir žmoniją. Bandome geriau pažinti Dievo pasaulį. Visos narės pasisako, kad būrelio suėjimai teikia daug dvasinio peno ir yra laukiami. Dabartiniu metu būrelyje yra dvidešimt narių.

Mirga Kižienė

PHILADELPHIA, PA

LIETUVIŲ NAMŲ
TRADICINĖ MUGĖ

Lapkričio 6 ir 7 d. įvyko Philadelphia Lietuvos Namų (angliškai žinoma Lithuanian Music Hall) tradicinė mugė. Mugės tikslas sutelkti papildomas lėšas 1909 metais pastatytą istorinio lietuvių klubo pastatą išlaikymui. Plačiai išreklamuota mugė sutraukia arti tūkstančio lankytojų, kurių tarpe nemažai kitataučių. Mugės metu dviejose salėse vyksta prekyba, dalinama informacija apie Lietuvą ir lietuvių, stebimi tautiniai šokiai. Šiais metais atsilankiusieji galėjo pasidžiaugti dviejų tautinių grupių šokiais — LB lituanistinės mokyklos grupės „Aušrinėlės“ (vadovė Estera Bendžiūtė-Washowsky) ir „Aušrinės“, „Liepsnos“ grupės (vadovas Eimutis Radzius). Šiais metais mugės organizavimo darbams vadovavo jaunosios kartos atstovė Paulius Kazakauskas su Philadelphia lietuviškojo jaunimo ir lietuvių Namų veteranų talka. Lietuvių Namų vadovybė su Vytautu Matoniu, Vladu Bagdona-

vičiumi, Juozu Mykoliaičiu, Romu Tautkumi priešakyje, ir su gausia čia nesuminimų talka, metai iš metų, diena iš dienos, rūpinasi kasdieniniais Lietuvių namų reikalais. Dauguma mūsų, kurie naudojames tų namų patalpomis, niekada pilnai neįvertinsime jų ir šio klubo steigėjų įdėto darbo ir rūpesčio valandų.

ATVYKO GYDYTIS

Š.m. lapkričio 4 d. į Philadelphia iš Lietuvos atvyko keturiolikmetis Tomas Raugalė gydytis vaikų ortopedinėje Shriners ligoninėje. Tomą atlydėjo jo mamytė gydytoja Angelė Raugalienė. Iki Frankfurto juos atskraidino Lietuvos oro linija, o nuo ten iki Philadelphiajos kecionė tvarkė „Lietuvos Vaikų viltis“ organizacija, veikianti JAV LB Socialinių reikalų tarybos rėmuose. Philadelphiajos Shriners ligoninėje Tomo sponсорius yra amerikietis Joseph Pughes, Shriners organizacijos narys ir už lietuvių išteklėjusios Kim Bagdonavičienės tėvelis. Tomą ir jo mamytę aerodrome pasitiko Philadelphiajos LB apylinkės valdybos atstovės — pirm. Teresė Gečienė ir vicepirm. socialiniams reikalams Jeanne Dorr ir jų vyrai. Pirmieji Tomą globėjai Amerikoje yra Onutė ir Kęstutis Pliuskonai. Tomas yra pirmasis pacientas iš Lietuvos Philadelphiajos Shriners ligoninėje.

DAIL. A. PUIPOS
KŪRINIŲ PARODA

Rosenfeldo meno galerijoje, Philadelphiajoje, nuo spalio 10 iki 31 dienos vyko 1960-aisiais metais gimusio Lietuvos dailininko Audriaus Puipos paveikslų paroda. Dailininkas išstatė keturiolika savo darbų. Parodos ruošioje galerijai tarpininkavo Lietuvos ambasada Washingtono, ir du ambasados pareigūnai atvyko į parodos atidarymą. Philadelphiajoje gyvenantis skulptorius prof. Petras Vaškys galerijai talkino parodą apipaivalinant, ypač, kad dėl dailininką Puipą ištikusios ligos, tik ribotas paveikslų skaičius galėjo būti pateiktas parodai. Patalpai užpildyti skulptorius Vaškys parodoje išstatė keliolika savo keramikos darbų. Eilę paveikslų išsigijo amerikiečiai kolekcionieriai.

LB INFORMACINIS
STALAS MUGĖJE

Lietuvių mugės metu Philadelphiajos LB apylinkės valdyba turėjo savo informacinį stalą. Prie jo sustoję asmenys galėjo gauti valdybos sekretorės Anilos Mašalaitienės paruoštą plačią informaciją apie Lietuvos ambasadą Amerikoje, generalinius konsultatus, JAV-se spausdinamus mūsų laikraščius, JAV LB centrinius padalinius, Phila-

Maldos būrelis Clevelande. Iš k. sėdi — A. Šenbergienė, M. Kižienė, kun. K. Žemaitis ir E. Bridžiuviene. Stovi — O. Žilinskienė, D. Stanišienė, M. Titienė, A. Ožinskienė, S. Stasienė, R. Čepulienė, E. Malskienė ir A. Petukauskienė.

Nuotr. D. Čiplies

delphijoje veikiančias lietuvių parapijas, „Bendruomenės Balso“ radijo pusvalandį, ir t.t. Prie stalo sustoję buvo supažindinami su „Lietuvos Vaikų vilties“ ir našlaičių globos organizacijos „Foster-a-Child“ veikla ir joms paremti buvo priimamos aukos. Vytui Mašalaičiui tarpininkaujant, Philadelphiajos LB apygardos valdyba užsakė ir platino spalvingus puodukus su „Lietuvos Vaikų Vilties“ emblema. Skoningai padaryti puodukai platinimui pasiūti į Čikagą ir Los Angeles. Puodukai jais naudojantiesiems kasdien primins prasmingą LB-nės ir jos padalinio „Lietuvos Vaikų viltis“ darbą su negaliais turinčiais Lietuvos vaikučiais.

PAŠVENTINTAS AUŠROS
VARTŲ MARIJOS
PAVEIKSLAS

Šv. Andriejaus bažnyčioje lapkričio 14 d. lietuviškų šv. Mišių metu buvo švenčiama Aušros Vartų Marijos šventė. Šventės proga parapijos administratorius kun. kleb. Timotiejus Burkauskas pašventino Aušros Vartų Marijos paveikslą, kurį Šv. Andriejaus lietuvių parapija perima globoti iš arkivyskupijos uždarnos amerikiečių parapijos Chesteryje.

Paveikslas turi įdomią istoriją. Jis prieš daugelį metų kabojo Chesteryje veikusioje Vilniaus Aušros Vartų parapijoje, kurioje klebonavo Lietuvos ateitininkams daug gelbėjęs

kun. E. Paukštys. Klebonui mirus, prieš maždaug 25 metus, Chesterio lietuvių parapija arkivyskupijos buvo uždaryta ir įjungta į amerikiečių Šv. Mykolo parapiją. Dabar, Mykolo parapiją uždariant, paveikslas vėl grįžta pas lietuvių Gemos Kreivėnaitės ir Onos Kreivėnienės pastangų dėka.

Po šv. Mišių parapijos komitetas, vadovaujamas Jono Puodžiūno, parapijos salėje surengė žemaitiškų blynų pietus. Skaniai buvo pavaišinta daugiau negu 200 atsilankiusių parapijiečių ir svečių. Šio renginio pelnas paskirtas labai būtiniams bažnyčios remonto darbams.

KULTŪRINĖ VAKARONĖ

Philadelphiajos LB apylinkės valdyba š.m. spalio 2 d. lietuvių namuose surengė kultūrinę vakaronę su dviem poetais iš Lietuvos: Vytautu V. Landsbergiu ir Sigitu Parulskiu. V. Landsbergis parodė savo gamybos bei režisūros filmus apie kris Lietuvos dailininkus ir apie Perlojos respubliką. Sigitas Parulskis, kuris šalia literatūrinio darbo yra pilnalais žurnalistas „Lietuvos aidas“ redakcijoje, paskaitė pluoštą savo eilėraščių. Visuomenės atsilankė arti 40 asmenų.

A. Gč.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

1 year 2 year 3 year 4 year 5 year

6 year 7 year 8 year 9 year 10 year

11 year 12 year 13 year 14 year 15 year

PASIRINKITE BET KURĮ
TERMINĄ

The **Your Terms**[™]

FIXED-RATE MORTGAGE

Dabar patys galite pasirinkti savo namų paskolos terminą — nuo vienerių iki 15 metų. Paskolos nuošimtis per visą terminą nesikeis. Pasinaudokite šia proga ir pasirinkite sau terminą. Dėl platesnių informacijų skambinkite 1-800-SFB-2651.

SFB

Standard Federal Bank

for savings

Regional lending offices: Downers Grove, 5100 Forest Ave., Evergreen Park, 3960 W. 95th St. Assuming a \$50,000 mortgage with a minimum 20% downpayment at an interest rate of 7.125% for an 11-year term, the monthly payment would be \$547.49 with an APR of 7.38%. A \$300 application fee is required. Rates subject to change without notice.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

**ELEKTROS.
[VEDIMAI — PATAISYMAI]**
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

SŪDYTOS SILKĖS
IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$32
8 svarų statinaitė — \$18
Skambinkite: 708-532-5951
Pristatome UPS

INFLUX Humanity Association
Pataria emigracijos klausimais, taip pat padeda surasti darbą.
Tel. 312-254-2661

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas priimanomais kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

LIETUVIŲ
EGZODO
LITERATŪRA
1945-1990

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą 45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas — mecenatas yra Lietuvių Fondas, vardinis leidėjas — Lituanistikos Institutas.

Leidiny s gaunamas „Drauge“, 4545 West 63rd Stree, Chicago, IL 60629. Knygos kaina — \$30.00. Užsisakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00, į Kanadą — \$6.00, į kitus kraštus — \$6.50. Illinois gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstijos mokesčių.

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veitui**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

St. Petersburg Beach, FL parduodamas „condo“ antrame aukšte; 2 mieg., 2 vonios kamb. Kaina labai prieinama. Tel. 813-367-4055 arba 813-367-7843.

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Ford City parduodamas „condo“, 10 aukštas; 2 mieg., 2 vonios. Apie \$60,000. Skambinti 312-778-9027.

FOR RENT

Brighton Pk. Išnuomojamas šviesus 6 kamb. 3 mieg. butas su šiluma ir virtuvės įrengimais. \$350 mėn. Tel. 708-425-7160

Prie Marquette parko išnuomojamas 3 kamb. butas su šiluma ir virtuvės įrengimais. \$350 mėn. Tel. 708-425-7160

Išnuomojamas „garden apt.“ 4 kamb. 2 mieg. Arti Washtenaw ir Pope John Paul II St.
Tel. 312-767-2680

FOR SALE

Parduodu staltieses kalėdiniais stalams 3 1/2 ir 4 jardų ilgumo, arba ilgesnes. Mezgu meztinius, suknėles ir kostiumėlius. Kreiptis: **Angelė** 312-927-8677.

TIK \$2.00 UŽ VIENĄ SVARĄ
IR JŪSŲ SIUNTINYS PASIEKS LIETUVĄ PRIEŠ ŠVENTES,
JEI PRISTATYSITE JĮ IKI GRUODŽIO 11 D.

BALTIA EXPRESS CO., LTD
PREZ. VIDMANTAS RAPŠYS

- SIŪLO ŽEMIAUSIAS KAINAS KALĖDINIAMS NAUJAMETINIAMS SIUNTI NIAMS LEKTUVŲ Į LIETUVĄ.
- VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI IR PRISTATOMI GAVĖJUI TIESIAI Į RANKAS.
- ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE PAIMSIME SIUNTINIUS IŠ JŪSŲ NAMŲ.
- BALTIA EXPRESS AMERIKETIŠKO MAISTO SIUNTINIUI NĖRA LYGIŲ. DAUGYBĖ VERTINGŲ PRODUKTŲ TIK UŽ \$38.00 SU PRISTATYMU Į NAMUS.
- LAIVO SIUNTINIAI TIK \$0.69 UŽ SVARĄ. LAIVO TALPINTUVAS GRUODŽIO 6 D.

IŠSAMESNĖ INFORMACIJĄ GAUSITE PASKAMBINĖ NEMOKAMU TELEFONU:

1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

ATVEŽKITE SIUNTINIUS ARBA SIŪSKITE UPS
3782 W. 79th St.
CHICAGO, IL 60652

Naujųjų Metų proga nuoširdžiausiai sveikinam atsikėliusią laisvam nepriklausomam ir demokratiniam gyvenimui LIETUVOS RESPUBLIKĄ. Linkime jos žmonėms darnios kloties siekiant santarvės ir visokeriopos dvasinės ir medžiaginės gerovės.

Sveikiname visus Amerikos lietuvių, remiančius AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBĄ tęsiant Amerikoje reikalingą politinę ir pagalbą Lietuvai veiklą.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Kalbos kultūra

Redaguoja Juozas Vaišnys, SJ

DALEYTĖS NE RAŠYBA: KARTU AR SKYRIUM?

(Pabaiga)

2. Su būdvardžiais. Dalelytė ne su būdvardžiais paprastai sudaro naują sąvoką, priešingai teigiamai, todėl rašoma drauge, pvz.: geras — negeras, gražus — negražus, blogas — neblogas, šaltas — nešaltas, baltas — nebalta, šakotas — nešakotas ir kt.

Kartais dalelytė ne gali tik neigti būdvardžio reikšmę, bet nesudaryti su juo naujos sąvokos. Tada ji rašoma skyrium, pvz.: Aš juk ne mažas vaikas, gali manim pasitikėti. — Aš visai ne sena! — atkirto eglutė.

Su aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio būdvardžiais dalelytė ne naujos sąvokos paprastai nesudaro, tad yra rašoma skyrium, pvz.: Jis už mane ne aukštesnis. Jis ne geriausias mokinys klasėje. Tik labai retais atvejais dalelytė ne gali sudaryti vieną sąvoką su aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio būdvardžiais, todėl rašoma drauge, pvz.: Smūgiai į duris darėsi vis nekantresni. Veidmainiai — tai patys negarbingiausi žmonės.

3. Su skaitvardžiais. Su skaitvardžiais dalelytė ne vieno žodžio nesudaro, tad paprastai rašoma skyrium, pvz.: Jau ne vienas man taip sakė. Jis ne pirmas, kurį šiandien sutikau.

4. Su įvardžiais. Taip pat ir su įvardžiais ne paprastai rašoma skyrium, pvz.: Dar ne visus aš išsiaiščiau. Ji ne savo vaikus auginu. Ne kiekvienas tai sugeba.

Su įvardžiais kas, koks, savas dalelytė ne kartais sudaro žodžius, turinčius būdvardinę perkeltinę reikšmę, pvz.: ne kas arba ne koks reiškia „prastas, menkas“, o ne savas reiškia „keistas, neįprastas“. Gramatikose dabar paprastai sakoma, kad su šiais įvardžiais, kaip ir su visais kitais, ne rašoma skyrium, bet mūsų rašytojai dažnai rašo ir drauge. Pvz.: Bet ir tu buvo nekoks gyvenimas (Žemaitė). Šiandien aš nesavas (A. Vienuolis). Bet kartais net tie patys rašytojai šiuos žodžius rašo ir atskirai. Tad galima sakyti, kad šios rūšies žodžių rašyba dar mūsų bendrinėje kalboje nėra nusistovėjusi. Manytume, kad pagal

pirmiau minėtą taisyklę, kur buvo sakoma, kad dalelytė ne rašoma drauge, jeigu ji su kitu žodžiu sudaro naują sąvoką, gal būtų geriau ir šiais atvejais rašyti **nekas, nekoks, nesavas**.

5. Su veiksmazodžiais ir iš jų išvestomis formomis (dalyviais, padalyviais, pusdalyviais) dalelytė ne visuomet rašoma drauge, išskiriant, žinoma, tik jau minėtus prieštaravimo atvejus, pvz.: Duok, Dieve, rasti, bet ne pamesti. Ne stovėti mes čia susirinkome. Pamokos metu turite klausyti, o ne išdykaukti.

6. Su prieveiksmais. Su būdvardiniais ir dalyviniais prieveiksmais dalelytė ne rašoma drauge, pvz.: Jis nemeilėliai mane pažūrėjo. Su melu netoli teneisi. Laiškas buvo neįskaitomai parašytas. Vaizdas buvo neregėtai gražus. Su kitais prieveiksmais ne rašoma skyrium, pvz.: Ne visai pritariu tavo planui. Ateisiu, tik ne dabar. Man ne vis tiek, kur važiuosime.

Su aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio prieveiksmais ne taip pat rašoma skyrium, pvz.: Jis už tave ne mažiau gudur. Jis ne išimtingiausias kalba. Prieveiksmais kaip ir kiek dalelytė ne gali suteikti naują reikšmę, tada reikėtų rašyti drauge, pvz.: Mano sūnus ne kaip (prastai) mokosi. Maną kaimynas ne kiek (nedaug) žemės teturi.

7. Su prielinksniais dalelytė ne rašoma skyrium, nes vieno žodžio su jais nesudaro ir paprastai neigia ne atskiro prielinksnio, bet visos prielinksninės konstrukcijos reikšmę, pvz.: Ne prieš dorą toks šėlimas. Tos avižos ne dėl to žasino. Ne su vienu kirviu medį nukerta.

8. Su kitomis kalbos dalimis (jungtukais, jaustukais, dalelytėmis) dalelytė ne rašoma skyrium, pvz.: Kad tu būtum, mergužele, šakoj pasikorus, ne kad mane beružėlį jauną paviliojus (daina). Ne tik man taip atsitiko. Ne per daug iš jo gausi.

Tik jungtukas ne kaip (vartojamas vietoj negu) yra rašomas drauge, pvz.: Geriau būti protingam, ne kaip turtingam (priežodis).

Dar galima pridurti, kad yra nemaža sudurtinių dalelių su ne, pvz.: nebe, nebent, negi, nejaugi ir kt. Šios rūšies dalelytės karais neturi net neigiamos reikšmės.

Iš „Pastoralės“ koncerto.

Nuotr. Vytauto Maželio

ISTORIJA KARTOJASI

Atkreipkime dėmesį į Prano Zundės „Draugo“ dienraštyje spausdintus įdomius atsiminimus apie tuolaikinę spaudą pasirodžiusias žinias apie atstovybės uždarymą ir atstovo Kazio Bizausko atšaukimą, o jo vieton skiriamą H. Rabinavičių, gen. konsulą New Yorke.

Rašoma taip: „Mums Rabinavičius mažai apeina, nes žinome, kad jis eina pavėjui, — nei savo tautos tradicijų, nei religijos nesilaiko, bet Amerikos lietuviai jaučiasi tuo žygiu užgaunami ir niekinami“.

Ar dabar ne taip padaryta? Reikia tik pakeisti pavardes ir gausime tiksliai padėti. Ambasadorium paskirtas komunistas Alfonsas Eidintas, dirbęs ne tautos labui ir gerovei, bet kilęs partijos laiptais ir tarnavęs nomenklatūrai, dabar užsimojęs sutvarkyti ir išeiviją. Kaip ir dera tikram komunistui, jau pradėjo prisitaikyti ir stengiasi apmulkinti išeiviją, kad šioji, visą laiką kovojusi prieš bedievišką komunizmą, pradėtų remti LDDP vedamą politiką. Prasiėjo išeivijos smegenų plovimas ir savo užmačios paramos ieškojimas. Ir tokie žmonės jau rašo Lietuvos istoriją. Karjeristų visais laikais nestokojo.

Prez. A. Brazauskas, lankydamasis Amerikoje, susitikimuose su lietuviais yra pasakęs, kad ambasadoriais bus skiriami tik Lietuvos žmonės, atseit partiniai. Taip ir vykdė, nors, švelniai tariant, nesilaiko paties pareiškimu, kaip yra įpratę, valdant komunistams. Ambasadorių Stasį Lozoraitį perkėlė tokioms pačioms pareigoms į Romą. Ar Italijos ambasada yra kitokia?

Vienaip skelbia, kitaip daro. **Antanas Juodvalkis**
Chicago, IL

PATIKTŲ NAUJAS SKYRELIS „DRAUGE“

Bevertant storą sekmadieninį „Chicago Tribune“ laikraštį, i akis krito vienas jo skyrius, skirtas kelionėm, keleiviams ir, žinoma, tirštai viešbutių, kelionių biurų, oro linijų reklamai. Pagalvojau, kad „Draugui“ būtų pravartu įsitaisyti skyrelį apie keliones. Ne per dažnai ir be reklamų, o grynai su praktiškos patarimais apie muitus, imunizacijos skiepus, susipakavimą, saugumą ir pan. Ateinančią vasarą daug kas važiuos į Lietuvoje vykstančią Dainų šventę ir šiaip dabar daug daugiau vyksta į tėvynę pasisvečiuoti ar su reikalais, tai tokia bendra informacija būtų naudinga ir idomi.

„Draugas“ jau turi daug idomių nuolatinių skyrelių, bet pagalvokite apie šį pasiūlymą. Skyrelį būtų galima pavadinti tiesiai — „Kelijame“.

Donatas Žalys
Chicago, IL

KAIP GREIT PASIKEITĖME

Aną dieną „Drauge“ buvo išspausdintas skaitytojo laiškas su labai taiklia antrašte: „Tiem, kurie plojo Bičauskui“, tai šių dienų lietuviška politika besidomintiems politikieriams ir smalsuoliams. Plojau ir aš, nedrįsau neploti, sėdėdamas netoli prelegentui pritariančių. Bičausko gerbėjai turėjo persvarą prieš smalsuolius Jaunimo centro kavinėje.

Ir koks paradoksas! Taip neseniai mes aštriai kritikavome ir dabar dar tebekritikuojame, kai Lietuvos liaudis, rinkdama Seimo atstovus ir prezidentą, balsavo už komunistus, Sakau, už komunistus, nes jie raštiškai ar žodžiu viešai nedeklaravo išėjimo iš komunistų partijos. Jie tik švarkus išvertė. Kas link liaudies balsavimo, mes turime neužmiršti, kad ji (liaudis) per 50 metų komunistų girmose buvo malama, yra psichiniai suluošinta. Mes matome kitus, bet nematome patys savęs. Kai kam nereikėjo 50-ties metų save susimalti, užteko ketverių, kad jautume komunistams pagarbą ir, jiems čion atvykus, keltume garšius aplodismentus.

Kasperas Radvila
Chicago, IL

NEŽINOJIMAS AR PIKTA VALIA?

Lapkričio 29 d. „Elto“ pranešime iš Vilniaus skaitome apie VLIKo jubiliejaus paminėjimą, dalyvaujant aukščiausiams valstybės pareigūnams.

Gera, kad viešai įvertinami VLIKo nuopelnai, bet visai neleistina, kad trys buvę VLIKo darbuotojai buvo pagerbti tradiciniu karo ordinu Vyčio Kryžiumi, skirtu pagerbti karininkus ir kitus ginkluotų pajėgų viršininkus, pasižymėjusius didvyrišku narsumu ir ištverme kautynėse, taip pat vadus, sudariusius ir įvykdžiusius ypatingu sumanumu ir sėkmingumu svarbius karinių operacijų planus (Vyčio Kryžiaus ordino statuto 108 str.).

Visiems gerai žinoma ir vertinama VLIKo veikla politiniame Lietuvos laisvinimo lauke, tačiau ta veikla jokių būdu negali būti lyginama su narsumu ir ištverme kautynių lauke. Posėdžių salėse jų dalyviai tikrai nei karto nežvelgė mirčiai į akis...

Vyčio Kryžiaus „dalinimas“ panašiais atvejais ji tik paniekina, nuvertina ir giliai įžeidžia tuos, kurie ji yra nusipelnę kautynių lauke. Taip besielgdami, valstybės pareigūnai tik parodo savo nemokšišumą, o gal ir pikta valią — nuvertinti tai, kas buvo anksčiau sukurta.

Čia minimu atveju Vyčio Kryžiumi pažymėti turėtų tos garbės, kaip teisėtai nepelnytos, atsisakyti ir žymenį gražinti.

Vytenis Statkus
North Riverside, IL

DRAUGAVO SU „DRAUGU“

Esu gydytojas iš Lietuvos, šiuo metu dirbaujosi New York State Health departamentu imunizacijos programoje. Lietuvoje dirbu Respublikinės imunoprofilaktikos centre (esu skyriaus vedėjas). Į JAV patekau, laimėjęs konkursą Atviros Lietuvos Fonde, per Soros fondą New Yorke. Namų išvažiavau gruodžio 18 d.

Noriu pareikšti, kad su augančiu susidomėjimu sekiau labai dalykišką informaciją jūsų dienraštyje — visų pirma iš Lietuvos, kurios jau labai pasiilgau, be to, duomenis apie sveikatos apsaugą, ypač dr. Lino Sidrio straipsnius, ministro J. Brėdikio kelionės reportažus.

„Draugą“ gaunu per Edvardą ir Apoloniją Žiaušius (Amsterdam, NY), kurie mane globojo per visą čia buvimo laiką, o jų siūsta medicininė aparatura, reguliari ėjusi į Lietuvą, vėta daugiau kaip 300,000 dol. Jie seniai nebuvę Lietuvoje, bet ja gyvena, gauda kiekvieną žinėlę iš jos. Kol bus tokių žmonių išeivijoje, gyvuos Lietuva.

Leiskite palinkėti „Draugui“ ir toliau skelbti tokią dalykišką, objektyvią informaciją.

Rimantas Valentelis
Vilnius

AR NE ŠAUKŠTAI PO PIETŲ?

Snieguolės Jurskytės straipsnyje („Draugo“ nr. 226) apie artėjantį 100 metų jubiliejų nuo Kražių skerdynių, kurias įvykdė Rusijos kariuomenės kazokai, ji rašė: „gal Kražių skerdynių dviasia paskatins mus rimčiau pažūrėti į mūsų lietuviškų parapijų nykimą. Rūpestis yra labai rimtas, bet ar tik ne per vėlu? Dalyvaudami vysk. P. Baltakio Sielovados suvažiavime, įvykusiame Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu, išgirdome liūdnas žinias. Lietuviškos parapijos nyksta dėl lietuvių kunigų stokos ir lietuvių parapijiečių sumažėjimo. Senoji lietuvių karta mažėja: miršta, išsikelia į šiltnes palstijas arba išeina gyventi pas savo vaikus. Juų jaunasis priauglis nepasilieka senuosiuose telkiniuose, keliasi į priemėsčius arba išvyksta kitur. Pasilieka tuštuma, o ją užpildo kiti.“

Nepadės parapijų atgaivinimui jokie minėjimai bei dejavimai, kol natsiras lietuvių kunigų ir lietuvių, norinčių priklausyti šioms parapijoms. Minėjimais galime tik sukelti ilgesį gerųjų laikų, kada lietuviškoji parapija buvo lietuviškos ir katalikybės tvirtovės.

A. Paužuolis
Chicago, IL

• JAV ir Sovietų Sąjunga 1969 m. lapkričio 24 d. pasirašė sutartį nedauginti branduolinių ginklų atsargas.

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. ONOS IZOKAITIENĖS

Šių metų gruodžio mėn. 12 d. sueina dveji metai, kai iš mūsų tarpo išsiskyrė mylima Motina ir Močiutė. Liūdnai sukakčiai paminėti šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir Lietuvoje.

Prašome draugus ir artimuosius prisiminti a.a. Oną maldoje.

Nuliūdę: duklė, sūnus su šeimomis ir kiti giminės.

A.†A. PETRUI ŠILUI

mirus, mūsų draugijos nariui VYTENIUI ŠILUI ir jo šeimai reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

Brighton Parko Lietuvių namų
savininkų draugija

KALĖDINIAI SIUNTINIAI IR TRANSPAK

Talpintuvali | Lietuvą — kas savaitę.
Skubiems suntiniams — AIR CARGO.
Pinigai pervedami doleriais.

ŠVENTINIAI ŽIEMOS SIUNTINIAI

\$39 Aspirino 250 tbl., multivitaminų 250 tbl., tirpi kava, malta kava, tirpi arbata „Citron“, kakava, apelsinų koncentratas, valiai, aliejus, mėsos konservai.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA

\$98	Dešra	1.5 kg	Mėsos konservai	3 dėž.
	Šprotai	3 dėž.	Apelsinų koncentr.	1.5 ltr
	Margarinas	1 kg	Aliejus	3 ltr.
	Olandiškas sūris	1.5 kg	Riešutai	1 kg
	Tirpi kava	200 g	Vafliai	3 pok.
	Malta kava	300 g	Cukrus	4.5 kg
	Kakava	400 g	Ryžiai	2.5 kg
	Makaronai	2.5 kg	Džiov. abrikosai	1 kg
	Majonezas	0.5 kg	Konservuota silkė	0.5 kg
	Aspirinas	250 tbl.	Multivitaminai	250 tbl.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA. 55 svarai = 25 kg
Dešros lietuviškos, aukščiausios kokybės.

\$75 Įvairaus maisto be mėsos.

Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti didesnę kiekį aspirino ir vitaminų.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą

TRANSPAK
2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Tel. 312/436-7772

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR

LAIMINGŲ NAUJŲ 1994 METŲ

Visiems tautiečiams ir visiems
Lietuvių Tautinių Kapinių
sklypų savininkams linki

CHICAGOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ — DIREKTORIAI:

Pirmininkas Julius R. Kuzas,
vicepirm. Grožvydas Lazauskas,
sekr. Motiejus Batutis, išd. Robert Sebastian,
direktoriai — Peter Dapser, dr. Vytautas Jankus,
Bruno Matelis, Emma Petraitis,
Hildė Kuzas, Rūta Simėnas.
Administratorius — Saulius Balsys.
(Kapinės įsteigtos 1911 metais)

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS
8201 South Kean Avenue
Justice, Illinois 60458-1720

LAIŠKAI

TIESKIME MEILĖS TILTUS Į PIETŲ LIETUVĄ

Kai į Lietuvą raginama tiesiti spaudos tiltus, tieskime juos ir į Pietų Lietuvą — į Vilnijos ir Gudijos kraštus. Ir ten lygiai taip pat reikalingi dvasinio bei tautinio atgimimo tiltai. Išlikę lietuviškos salos Baltarusijoje yra apgyventos susipratusių, sąmoningų, užsigrūdintųjų lietuvių, tačiau jiems labai reikalinga mūsų moralinė bei materialinė parama.

Vien kodami už išlikimą lietuviams, jie negalėjo, arba besikeičiančios okupacijos neleidė, susiorganizuoti ir kultūrinis, savitarpės pagalbos ar politinius vienetus. Kokia gi padėtis, kai bažnyčia nori paversti cerkve? Kai lenkų okupantų areštuojamas klebonas, uždraudžiama bažnyčioje giedoti lietuviškai?

O štai lietuvis rauda: „Senų senoliai gynė Lietuvą, jos kalbą,

Bronius Krokys,
Philadelphia, PA

